

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formål og hovedindhold

Lovforslaget er et led i justeringen af den økonomiske politik ved færdiggørelsen af finansloven for 1986, jfr. finansministeriets og økonomiministeriets redegørelse, der er fremsendt til folketinget samtidig med lovforslagets fremsættelse.

Lovforslagets formål er at tilskynde til, at kommuner og amtskommuner (herunder også hovedstadsrådet) tilrettelægger deres udgiftspolitik for 1986 med henblik på at holde uændret aktivitet i forhold til regnskabet for 1984 og at modvirke flaskehalsproblemer i bygge- og anlægssektoren.

Derfor foreslås det generelle tilskud til kommunerne og amtskommunerne for 1987 nedsat med et beløb svarende til den faktiske reale regnskabsmæssige vækst i driftsudgifterne i 1986. Herudover foreslås en tilskudsnedsettelse svarende til 10 pct. af den enkelte (amts)kommunes anlægsudgifter i 1986. For anlægsudgifter, hvor der ikke på tidspunktet for dette lovforslags fremsættelse er vedtaget en anlægsbevilling, beregnes nedsettelsen dog med 20 pct. af udgiften.

Endelig stilles der forslag om at inddrage den samlede kommunale nettobesparelse som følge af lægekonflikten i 1984, i alt 134 mill. kr. netto.

2. Budgetsamarbejdet

Siden 1980 har de skiftende regeringer hvert år, efter forhandling med de kommunale organisationer, udsendt en henstilling om kommunernes budgetlægning for det kommende år. Regeringen har i reglen forbeholdt sig at søge gennemført den fornødne lovgivning, hvis ikke henstillingen måtte blive efterlevet.

De fleste år har en sådan lovgivning imidlertid været unødvendig. Dog blev der for året 1984 gennemført en bunden opsparring for visse amtskommuner med den begrundelse, at disse amtskommuner havde brudt henstillingen.

Det er af afgørende betydning, at der gennem en fortsat stram udgiftspolitik også i de kommende

år skabes plads for en vækst i den private sektors produktion og beskæftigelse.

De kommunale budgetter for 1986 indeholder et sådant udgiftsniveau og likviditetsforbrug, at målsætningen for udgiftspolitikken for kommunerne, som denne er kommet til udtryk i regeringens henstillinger til kommunerne, ikke kan ventes realiseret uden indgreb.

Regeringen lægger imidlertid vægt på, at der så vidt muligt ikke gribes ind i de allerede lagte budgetter, og har derfor givet indgrebet en form, så der skabes et sæt af forudsætninger, som vil tilskynde de nyvalgte kommunale råd til endnu engang at overveje de udgiftspolitiske planer.

Regeringen har endvidere tilstræbt et indgreb af en sådan form, at budgetsamarbejdet kan videreføres.

Regeringen lægger afgørende vægt på at finde veje til at bevare det frivillige budgetsamarbejde med kommuner og amtskommuner, fordi det forener hensynet til en indpasning af kommunernes økonomi i samfundsøkonomien med hensynet til at bevare handlefriheden for den enkelte kommune.

3. Henstillingen for 1986

Regeringens henstillinger om den kommunale budgetlægning for 1986 er indeholdt i indenrigsministeriets cirkulære af 15. marts 1985, hvori det hedder:

»Regeringen skal på denne baggrund henstille, at den kommunale budgetlægning for 1986 tilrettelægges med henblik på:

- at kommuner henholdsvis amtskommuner under ét holder uændret aktivitetsniveau,
- at der for kommuner henholdsvis amtskommuner under ét ikke ved likviditetsforbrug gennemføres kommunale skattelettelser.

Ved uændret aktivitetsniveau i 1986 forstås, at nettoudgifterne (summen af nettodriftsudgifter og nettoanlægsudgifter) i 1986 for kommuner henholdsvis amtskommuner under ét ikke overstiger nettoudgifterne i 1984-regnskabet med tillæg af de